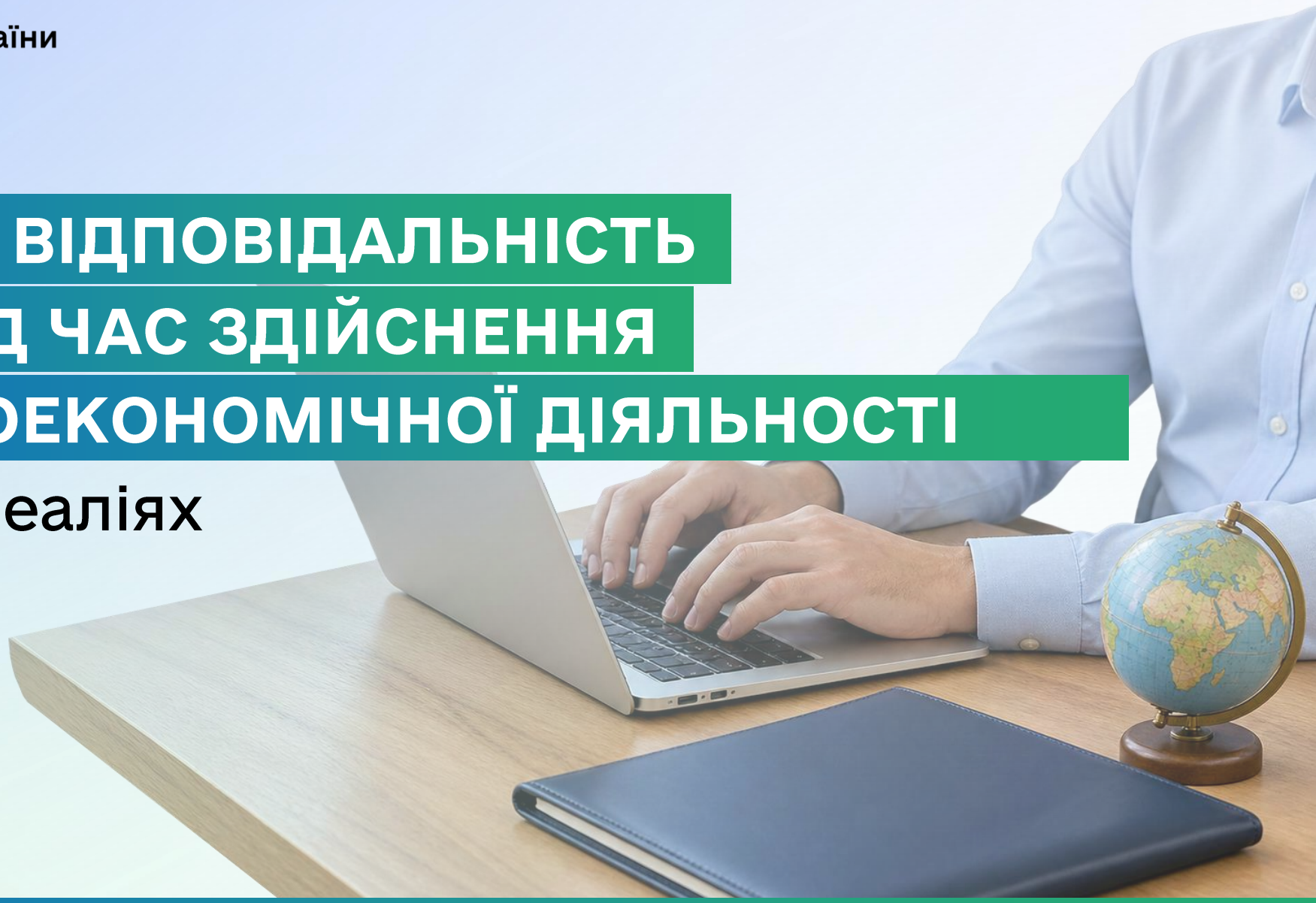
Державна
податкова
служба України

РИЗИКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

у сучасних реаліях

Київ 2026

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

Державна податкова служба України

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ВАЛЮТУ І ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ»

БАЗОВИЙ ЗАКОН ВАЛЮТНОГО НАГЛЯДУ

ПОСТАНОВА ПРАВЛІННЯ НБУ від 24.02.2022 № 18

ЗАПРОВАДЖУЄ ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В ПЕРІОД ЗАПРОВАДЖЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ

ПОСТАНОВА ПРАВЛІННЯ НБУ від 14.05.2022 № 67

РЕГУЛЮЄ ВИНЯТКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ГРАНИЧНИХ СТРОКІВ РОЗРАХУНКІВ ЗА ОПЕРАЦІЯМИ З ЕКСПОРТУ ТА ІМПОРТУ ТОВАРІВ

ПОДАТКОВИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ВИЗНАЧАЄ ПОРЯДОК ПЕРЕВІРОК ТА СТЯГНЕННЯ ПЕНІ

ГРАНИЧНІ СТРОКИ РОЗРАХУНКІВ ЗА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ У 2026 РОЦІ

Державна податкова служба України

БАЗОВИЙ ГРАНИЧНИЙ СТРОК РОЗРАХУНКІВ ДЛЯ БІЛЬШОСТІ ОПЕРАЦІЙ З ЕКСПОРТУ ТА ІМПОРТУ ТОВАРІВ/ПОСЛУГ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ СТАНОВИТЬ

180

КАЛЕНДАРНИХ ДНІВ

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНІ СТРОКИ РОЗРАХУНКІВ ДЛЯ АГРОЕКСПОРТУ
(коди УКТ ЗЕД 1001, 1005, 1201, 1512, тощо)

120 календарних днів
для операцій до 30 червня 2026 року

→

150 календарних днів
тимчасове збільшення для операцій з 01 липня до 31 січня 2027 року

НЕ ПОШИРЮЮТЬСЯ
граничні строки розрахунків на операції з експорту та імпорту товарів на суму менше 400 тис. грн та операції з експорту послуг, робіт (крім транспортних)

РОЛЬ ДПС У СИСТЕМІ ВАЛЮТНОГО НАГЛЯДУ

Державна податкова служба України

ПОСТ-КОНТРОЛЬ

ДПС діє без втручання в поточні операції, але аналізує їх здійснення після отримання від НБУ інформації

ДЖЕРЕЛА ДАНИХ

Щомісячний автоматичний обмін інформацією з НБУ та уповноваженими банками (агентами валютного нагляду)

ПОДАТКОВИЙ АУДИТ

Інформація про факти порушення граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів є підставою для включення суб’єкта зовнішньоекономічної діяльності до переліку податкових ризиків

АДМІНІСТРАТИВНІ ПОВНОВАЖЕННЯ ПОДАТКОВИХ ОРГАНІВ

Надсилати письмові запити суб’єкту зовнішньоекономічної діяльності про виявленні факти порушення валютного законодавства та проведення документальних перевірок

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Державна податкова служба України

ЗАБОРОНА ЗНЯТТЯ З ВАЛЮТНОГО НАГЛЯДУ БАНКАМИ НА ПІДСТАВІ ВЗАЄМОЗАЛІКІВ

У постанові НБУ № 18 заборонено завершувати валютний нагляд на підставі зарахування зустрічних однорідних вимог для операцій з експорту та імпорту товарів. Акт взаємозаліку не є підставою для закриття операції банком

ВІДСУТНЯ ЗАБОРОНА НА ПЕРЕВІРКИ ТА НАРАХУВАННЯ ПЕНІ

Під час воєнного стану закон не звільняє суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності від відповідальності за порушення граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів

ФІНАНСОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ГРАНИЧНИХ СТРОКІВ РОЗРАХУНКІВ

Державна податкова служба України

ПОДАТКОВІ ОРГАНИ

нараховуються
пеню у розмірі 0,3 % від суми неотриманої виручки (або недопоставленого товару) за кожен день прострочення

Загальний розмір нарахованої пені не може перевищувати суму неодержаних на перший день порушення граничних строків розрахунків грошових коштів чи вартості товарів

ЗАКОННІ ІНСТРУМЕНТИ ПРОДОВЖЕННЯ АБО ЗУПИНЕННЯ ГРАНИЧНИХ СТРОКІВ РОЗРАХУНКІВ

Державна податкова служба України

ВИСНОВОК МІНЕКОНОМІКИ	→	Отримання індивідуального висновку на продовження граничних строків розрахунків
ФОРС-МАЖОР	→	Отримання сертифіката Торгово-промислової палати під конкретний ЗЕД-контракт, що призупиняє перебіг строку розрахунків
СУДОВИЙ ПОЗОВ	→	Прийняття судом позову резидента до нерезидента про стягнення заборгованості зупиняє нарахування пені ДПС до винесення рішення на користь резидента

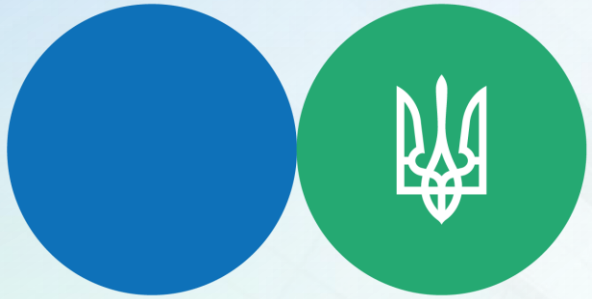
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДПС ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Державна податкова служба України

1. Перевіряйте первинні документи (інвойси, митні декларації) на відповідність даних, щоб уникнути технічних затримок у банках

2. Використовуйте міжнародні та національні реєстри для перевірки надійності партнерів і відсутності санкційних ризиків

3. Своєчасно відповідайте на запити банків та податкових органів

Державна податкова служба України